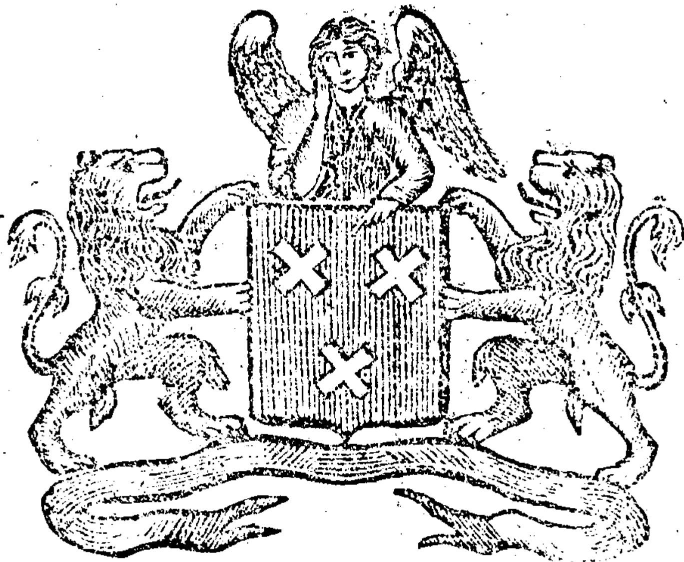
No. 22. 1820.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 27 MEI.

BESLUIT van den 19 Mei 1820 Litt. RR., houd nde opgave van zoodanige gedeelten van groote Wegen, waarvan het onderhoud ten laste van Korporatien, Gemeenten of Particulieren, verblijft.

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE NOORD-BRABAND, gehoord hebbende het gerapporteerde, ingevolge appointement Commissoriaal van den 15 dezer maand Litt. T., op eene missive van den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en der publieke Werken in het 4e District, van dien dag, daarbij de attentie dezer Vergadering vestigende op het slot van art. 2 van het Koninklijk Besluit van 9 April jl. N° 133 waarbij wordt bepaald, dat, onverminderd den overgang van het dagelijksch beheer der groote Wegen aan de Staten der respective Provincien, *ten laste van Korporatien, Gemeenten of Particulieren zal komen of verblijven het onderhoud van zoodanige gedeelten van dezelve Wegen, daarin gelegen Bruggen, Heulen, Duikers enz., als te voren tot hunnen laste zijn geweest.*

Verklaren, dat onder zoodanige gedeelten moeten begrepen worden:

1°. De groote Weg N°. 5, gedeelte van de Willemstad tot Putten, en strekkende door de Steden, Gemeenten en Gehuchten de Willemstad, Fijnaart, Dinteloord, Steenbergen, Halsteren, Noordgeest, Bergenopzoom, Borgvliet, Zuidgeest, Woensdrecht, Hoogerheiden, Ossendrecht en Putten, met uitzondering van het gedeelte onder Halsteren van het St. Crispijnsputje tot Bergenopzoom, alwaar een nieuwe Weg is aangelegd.

2°. De groote Weg N°. 7, gedeelte van de Lage Zwaluwe tot Breda, strekkende door de Gemeente en Gehuchten de Lage Zwaluwe, Hooge Zwaluwe, Wagenberg, Terheijden en Teteringen, met uitzondering van het gedeelte op den Kraanendijk onder Terheiden en tusschen de Teerton en de Stad Breda onder Teteringen, alwaar een nieuwe Weg wordt aangelegd.

3°. De groote Weg N°. 11, gedeelte van Hedel naar 's Hertogenbosch, onder de Gemeente Empel en Meerwijk en de Stad 's Bosch.

4°. En in het algemeen alle zoodanige gedeelten van groote Wegen, als, voor de vereeniging dezer Provincie met Frankrijk, door de Gemeenten en aangelanden, waar door die wegen loopen, buiten kosten der Administratie van den Waterstaat of die der Bruggen en Wegen, zijn onderhouden.

Gelasten voorts de Stedelijke, Plaatselijke en Polder Besturen hierbij geconcerneerd, om de belanghebbenden in hunne Gemeenten van het gunt voorschreven kennis te geven, met last, dat onderhoud op nieuw te aanvaarden en hetzelve ingevolge de bestaande Wetten en Reglementen ten uitvoer te brengen.

Dit Besluit zal door middel van het Provinciaal Blad gebragt worden ter kennisse van de Stedelijke, Plaatselijke en Polder-Besturen in deze Provincie, tot narigt en van den Heere Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en der publieke Werken in het 4e District, tot informatie, zullende hetzelve wijders in het Provinciaal Dagblad en de 's Hertogenbossche en Bredasche Couranten worden geinsereerd, ten einde daaraan meerdere publiciteit te geven.

's Hertogenbosch den 19 Mei 1820.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
B. J. HOLVOET, vt.
Ter Ordonnantie van dezelven,
F. X. VERHEYEN.

SPANJE.

VAN DE SPAANSCHE GRENZEN den 13 Mei. De berigten uit de verschillende provincien van Spanje melden, dat men zich reeds alom bezig houdt met de verkiezing van de Leden voor de vergadering der Cortes en dat de volksmenigte bij voortduring het constitutioneel beheer allezins genegen schijnt te zijn. Men beijvert zich, om, zoo veel mogelijk, te verkiezen dezelfde personen welke in den jare 1814 Leden van genoemde vergadering waren, niet alleen, om dezelve een blijk te geven van vertrouwen, maar ook, om dat men veronderstelt, dat zij, gedurende hun verblijf in vreemde landen, kundigheden betreffende de staats huishoudkunde zullen hebben opgedaan, van welke hun vaderland veel voordeel kan trekken. Alle deze personen worden bij hunne terugkomst in hunne woon of geboorteplaats met eene buitengewone plegtigheid ontvangen. Zelfs in Bilbao, waar men (volgens het voorgeven der Anti-constitutionelen) de nieuwe orde van zaken het minst genegen zoude zijn, is de Gedeputeerde Yenolda, uit Engeland terugkeerende, met vreugdegejuich ingehaald — Hij werd door een aantal ruiters opgewacht; hij besteeg, dicht bij de stad, een zeer fraai wit paard, en werd, voorafgegaan door muziekanten, onder het lossen van het geschut en het luiden der klokken, ontvangen.

Onder de personen, welke den eed aan de constitutie hebben geweigerd, behoort de spaansche Minister bij den Heiligen Vader, D. Pedro Vargas Laguira. Men verzekert, dat Z. M. de Koning hem dadelijk het dekreet, waarbij hij van zijnen post wordt ontzet, heeft toegezonden. — Voor het overige ontvangt men van de zijde der Anticonstitutionelen van tijd tot tijd berigten, waaruit men zoude moeten opmaken, dat er hier en daar nog wantrouwen in de provincien bestaat en dat men zich bevreesd maakt, als of het constitutinneel beheer nog gevaar zoude loopen, om, alvorens het gevestigd was, te worden om verre geworpen. Zoo meldt men uit Valladolid, dat de generaal Santocildes, van gouvernements wege derwaarts gezonden, van de zijde der burgerlijke overheid en ook van zijnen toekomenden stedehouder, D. J. Martin Empecinado, zoo veel tegenstand heeft ondervonden, dat hij nadere bevelen heeft gevraagd alvorens het bewind te aanvaarden. — De generaal, welke in 's Konings naam het bevel van Saragossa zoude op zich nemen, heeft het ook niet geraden geoordeeld, om zich vooreerst in genoemde stad te vertoonen. — Schoon de nationale armee van het eiland Leon met de overige troepen van Andalusie, onder de bevelen van den Kapitein generaal der provincie is gesteld, schijnt zij echter onder commando van Quiroga te verblijven en behoudt zij voor eerst hare militaire positie op genoemd eiland, — men meende, dat zij in dien stand de bijeenkomst der Cortes zoude afwachten.

Te Burgos is de rust een oogenblik in gevaar geweest, om gestoord te worden door eenige studenten in de theologie. De overheid is tusschen beide gekomen; de schuldigen hebben de vlugt genomen en zijn naar Frankrijk geweken.

Van de zijde der Constitutionelen verneemt men, dat er wel hier en daar door kwalijkgezinden pogingen tegen de constitutie worden aangewend en dat zulks op verscheidene plaatsen, bij voorbeeld in Narvarra, overdrevene gevoelens te weeg brengt, zoo dat men het raadzaam oordeelt aldaar troepen te vereenigen; doch dat niettemin het constitutioneel bestuur dagelijks meer grond wint.

MADRID, den 9 Mei. De constitutioneele behelst het volgend artikel:

„Wij zijn geautoriseerd om te verklaren, dat de vrees welke door Conservador is verspreid geworden, dat de Heilige Stoel zich tegen ons constitutioneel sijstema verklaarde van allen grond ontbloot is. De Heilige Stoel bemoeit zich niet met stelsels, welke vreemde staten ten hunnen welzijn aannemen; en het kan nog minder eene constitutie afkeuren, welke de regten van onzen godsdienst beschermt.

FRANKRIJK.

PARIJS den 20 Mei. Uit het rapport van de commissie van de kamer der Pairs, belast met de instructie van het regtsgeding van den moordenaar Louvel, is gebleken, dat er, na het naauwkeurigst onderzoek, geene schijn van medepligtigheid is ontdekt. — De kamer overweegt thans de acte van beschuldiging, zoodanig als dezelve door den Procureur generaal Bellart is opgemaakt. Alle avonden geeft de kanselier Dambraij aan Z. M. den Koning verslag van de zitting van dien dag. — De graaf de Pontecoulant heeft zich aan de kamer beklaagd over de roekeloosheid van een der anti-liberale dagbladen, 't welk zich veroorloofd heeft, om de waarheid van het rapport, waarin ten duidelijkste verklaard wordt, dat de misdaad van Louvel geheel op haar zelve staat, in twijffel te trekken. De vergadering heeft hare verontwaardiging deswegens te kennen gegeven en de procureur generaal heeft verzekerd den schrijver daarover te zullen vervolgen. De kamer heeft lang geraadpleegd of zij den schrijver voor hare balie, ter verantwoording, zoude roepen, doch de meerderheid heeft zulks afgeslagen. — Men kan ligt begrijpen, dat dit rapport den Anti liberalen, die zoo stellig verzekerd hebben, dat Louvel een aantal medepligtigen moest hebben, geenszins smaakt. Heden verzekert het beschuldigde dagblad, dat het bedoelde artikel door een misverstand is geplaatst geworden.

Maandag begint het proces tegen de onderteekenaars

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

voor de zoogenaamde nationale fondsen, ten behoeve der ministeriële gevangenen.

De beraadslagingen over de wet op de electiën worden steeds voortgezet en wekken de algemeene aandacht meer en meer op. Het hoofd der Anti liberalen, de heer de Villèle, heeft zich voor het nieuwe ontwerp doen hooren en getracht de redenering van den staatsraad Roijer Collard om verre te werpen. Hij meende, dat men geenszins tegen de constitutie handelde, bijaldien men het stelsel der verkiezingen, naar tijd en omstandigheden, wijzigde, doch dat, wat daar ook van was, de thans bestaande wet den staat zoude doen verloren gaan; en dat de redding van den staat gerekend mogt worden het eerste beginsel van de Grondwet te moeten zijn. Hij begreep, dat de gelijkheid, welke men bedoelde, bestond in eene gelijke onderwerping van alle inwoners aan de wet en dat dezelve geenszins het bestaan van verschillende orden in den staat verbood; hij betoogde al verder, dat, indien de wet eene splitsing van kiezers bepaalde, alle inwoners gelijkelijk aan deze wet onderworpen bleven en dus geenszins de staatkundige gelijkheid geschonden zagen; — hij meende, met deze grondstellingen, het betoog van Roijer Collard geheel den bodem te hebben ingeslagen. — Hij verzette zich ten hoogste tegen eene dadelijke verkiezing van Gedeputeerden, en noemde deze wijze alleen gunstig voor de inwoners der steden en vatbaar voor den invloed van kuiperij. Hij wilde geenszins de wijze van verkiezing eens voor altijd geheiligd hebben, omdat, indien eenmaal dit regt, onvervreembaar mogt worden beschouwd, de hooge regering aan de kamer der Gedeputeerden werd onderworpen. Hij oordeelde, dat men het regt van de benoeming der Gedeputeerden veilig aan de groote grondbezitters konde toevertrouwen, omdat men van hun, die het meest te verliezen hadden, niet konden verwachten, dat zij personen zouden kiezen, welke den staat

(*'t vervolg op de tweede bladzyde.*)

in gevaar zouden brengen. Hij betuigde tevens, dat hij geenszins vreesde dat deze nieuwe kies-collegiën ooit lieden van ware verdiensten uit de kamer zoude uitsluiten.

De gedeputeerde Ternoux, een rijk koopman en fabrikant, heeft daarentegen betoogd, dat het hoogstgevaarlijk is de vertegenwoordiging des volks aan de aristocratie in handen te geven, als moetende noodzakelijk daaruit voortkomen eene oligarchie. — Hij meende, dat de thans bestaande wet geene ongerustheid kan inboezemen; dat de kiezers blijken hebben gegeven den Koning en het Charter toegedaan te zijn; dat men uit eene enkele keuze niet tot het geheel kan besluiten en haalde tot betoog van dit laatste verscheidene voorbeelden uit de engelsche geschiedenis aan, alwaar men echter nimmer op het denkbeeld is gekomen, om de wijze van verkiezing te veranderen. — Hij begreep, dat de nieuwe wet alleen geboren is geworden, uit de zucht van het tegenwoordig ministerie, om zich staande te houden; dat hetzelve zich tot dat einde genoodzaakt heeft gezien, om zich aantesluiten aan de factie der Anti-liberalen; — dat het thans reeds door die factie wordt overheerscht, en beschouwd moet worden als een werktuig, 't welk, zoodra men het missen kan, verbroken wordt. — Hij vermeende, dat de natie zich geenszins konde beroemen op de diensten, welke dit ministerie aan haar had bewezen. Hij zonderde den voorgaanden minister van oorlog alleen van deze beschuldiging uit, maar hij vroeg of de minister van marine de belangrijke fondsen, hem aangewezen, op eene nuttige wijze had gebruikt, om, indien er eenmaal moest gestreden worden, voor de vrijmaking van Zuid-Amerika ('t welk hem onvermijdelijk voorkwam) handel en koloniën te kunnen beschermen? Hij eindigde met tegen de wet te stemmen.

In deze zitting heeft ook de heer Guitard zich tegen de wet verklaard en betoogd, dat zij alleen zou dienen, om de voormalige adelijke privilegien te doen herleven; hij meende reeds de zucht daartoe in de handelwijze van onderscheidene personen te bespeuren, en oordeelde, dat het onvermijdelijk gevolg der wet zoude zijn, dat de natie, na eene worsteling van 30 jaren, het erfgoed zou de worden van eenige weinige familien, die alras magtig genoeg zouden zijn, om alle eerambten en openbare bezoldigingen onderling te verdeelen en den Koning te noodzaken zulks te gedogen. — Hij meende, dat de natie dit niet zoude verdragen en dat daaruit vroeg of laat een nieuwe strijd zoude ontstaan, welke hij de Kamer smeekte, dat voorgekomen mogt worden, door de verwerping van de voorgestelde wet.

De beraadslagingen worden steeds voortgezet.

Men verzekert, dat de gevangen officieren te Besançon en te Lons le Saulnier eenen aanslag tegen den Hertog van Angoulême in den zin hadden, doch men kan op deze geruchten nog geen staat maken. Volgens onze dagbladen is er nog een vierde persoon in deze zaak gewikkeld, te weten een zekere Guillemin, welke voorheen mede in een vrijkorps heeft gediend, doch welke zich tot nog toe, met de vlugt aan de nasporingen der overheid heeft onttrokken. — Anti-liberalen geven eenige bijzonderheden op, aangaanden het gebeurde te Grenoble; zij verzekeren, dat eenige studenten in de regtsgeleerdheid, door de kreet van *leve de constitutie*, die van *leve de Koning* hebben pogen te smoren; dat zij dit op eene wapenschouwing zoo verre hebben gedreven, dat de manoeuvres er door verhinderd werden, zoo dat de Prefekt zich genoodzaakt zag, om de onrustigste, door de gensdarmerie, tot rede te brengen; — dat echter eenige weinige, die gevangen genomen waren, door den Prefekt onderhouden en dadelijk ontslagen zijn geworden.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, den 19 Mei. De landmagt bestaat in dit loopende jaar uit 112,485 man, waarvan 19,889 in Oost-Indiën gestationeerd zijn; de kosten van deze landmagt beloopen 6,807,456 ponden. De kosten van de zeemagt worden geraamd op 2,216,746 ponden sterlings. Eene motie om in de kosten van de landmagt eene besparing te maken van ruim 400,000 ponden, is met eene meerderheid van 115 tegen 45 stemmen afgeslagen. De meerderheid welke zich tot nog toe voor de Ministers in 't Parlement heeft verklaard, beloopt 80 à 120 stemmen. De civile lijst krijgt denkelijk heden avond zijn beslag en zal weinig of geenen tegenstand bij de Lords ontmoeten.

—De kolonel *Vasellie* is dezer dagen met depeches van H. M. de Koningin aangekomen. H. M. heeft bij het passeren van den berg Cenis eenig ongemak geleden. Men wacht hoogstdezelve zeer spoedig in Engeland Hare zaakgelastigden hebben bevel bekomen, om het paleis van Kensington ten spoedigsten in gereedheid te laten brengen. H. M. geboortedag is dezer dagen in verscheidene bureaux, van het Ministerie afhangende, met de plegtigheid aan haren rang verbonden, gevierd.

— Een brief uit Gibraltar van den 27 April zegt, dat in Spanje alles nog gerust is, maar dat men voor schokken vreest, uit hoofde der achterdocht die veld wint en der kuiperij die overal werkzaam is.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE den 20 Mei. In de zitting van de Tweede Kamer van heden zijn ingekomen twee nadere redactien van de ontwerpen van wet, betreffende het beleid der justitie in 't algemeen en het regtsgebied van den Hoogen Raad. Dezelve zijn verzonden naar de sectien, welke zich met het onderzoek van de vorige ontwerpen hadden bezig gehouden.

BRUSSEL, den 18 Mei. Z. M. de koning heeft de dringendste behoeften der slagtoffers van de jongste onheilen te Lichaert, Contich, Boom enz, plaats gehad hebbende, krachtdadig gelenigd door eene som van 2000 Nederlandsche Guldens ter beschikking te stellen van den Gouverneur der Provincie Antwerpen.

BRUSSEL den 23 Mei. Men meldt van de fransche grenzen, dat in de noordelijke departementen alom bevelen zijn gegeven, om zoodanige vreemden dagbladen, waarin men verkeerde berigten omtrent den toestand der natie vindt, in beslag te nemen. Men heeft in gemelde departementen weder verscheidene blaauwboekjes opgehaald.

ARNHEM den 22 Mei Zijne Majesteit de Koning is den 20 met H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Marianne, in goeden welstand op het Paleis het Loo aangekomen. Z. M. zal, op maandag den 29 dezer, aldaar openbare audientie verleenen, en voorts, zoo lang Hoogstdezelve op het Loo zal zijn, telken veertien dagen, 's maandags.

Gisteren avond zijn er weder twee schuiten met wurtembergsche landverhuizers aangekomen. Hun getal bedraagt honderd twintig personen, kinderen medegerekend. Zij zijn voornemens, om zich naar Noord Amerika te begeven, en zullen, volgens hun zeggen, nog door vele hunner landslieden gevolgd worden.

AMSTERDAM den 24 Mei. Vrijdag aanstaande zal Z. K. H. de Prins van Oranje, op het paleis alhier, audientie geven.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
Amsterdam den 26 Mei.

Werkelijke Schuld.	2½ pCt.	44⅝	a	45	
Certific. uitgestelde dito		⅞	a	1	
Kans-Biljetten	f	26½	a	26¾	
Schuldbek: Sijndik	5 pCt.	98¾	a	99¼	
Idem nieuwe Sijndik:	5 —	94¾	a	95¼	
Nederlandsche Bank.	f	113	a	114	
Oblig. Rusland	5 —	93¾	a	94¼	
„ Spanje 1805	5½ —	28⅛	a	29⅛	
„ „ 1807	5½ —	32½	a	33	
Spaansche Coupons	per stuk.	12½	a	12¾	
Weener Certificaten	2½ —	35¼	a	35¾	
„ Metaliek	5 —	71¾	a	72¼	
„ „	2½ —	35½	a	36	
„ „	1 —	14⅝	a	14⅞	
„ Bank	5 —	55¾	a	57¼	
„ dito	4 —	45½	a	46	
Certific. Monte di Milano	5 —	64½	a	65	
„ Napels	5 —	70¼	a	70¾	
Obl. Amer., *Hope* c. f.	5½ —	104	a	104½	
„ Deensche Tollen	4 —		a		

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA, van den 26 Mei 1820.

		Gl.	Cs.
Het Mudde Tarwe		f 8:	20.
—— Rogge.	Oude		
	Nieuwe	5:	75.
—— Gerst (winter)		00:	00.
—— Boekwijt		6:	30.
—— Haver		00:	00.
Fijn Tarwe Meel (per Ned. pond.)		00:	25.
Grof —— idem.		00:	12½.
Rogge Meel idem.		00:	00.
Boter idem.		00:	70.
Aardappelen (per Amst. ton.)		00:	00.
't ½ Ned. Pond Fijn Tarwe Brood		00:	12½.
De 1 — —— Grof. idem.		00:	12½.
De 3 — —— Rogge Brood		00:	23½.
Het Ned. pond Rundvleesch		00:	59.
—— Kalfsvleesch		00:	55.
—— Schapenvleesch.		00:	60.
—— Versch Varkenvleesch		00:	55.
—— Gerookt idem		00	85.
De 500 pond Hooi		18:	00.
—— Stroo (Rogge) 500 pond		8:	50.
Het 1000 Eiken Telhout		3	10.
—— Doof Hout		2:	10.
De Kar Spaandels.		2:	90.
—— Struiken		4:	00.
De 100 Mutsaard		3:	00.

(30 in 't last.)

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers